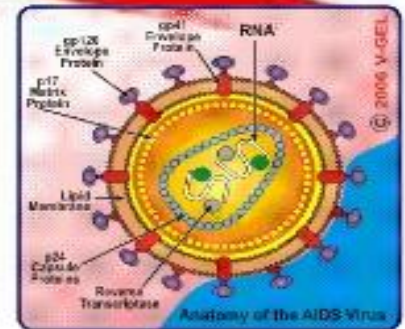

Стигматизація та дискримінація людей із ВІЛ-позитивним статусом

Що ж таке ВІЛ?

ВІЛ-інфекція – це одне з хронічних вірусних захворювань, викликане вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), що призводить до глибокого порушення імунної системи, яке визначають медичним терміном «імунодефіцит».

СНІД –

синдром набутого імунодефіциту

- Що ж означають ці незрозумілі і загадкові слова?
- «синдром» означає, що мова йде не про окрему хворобу, а про цілий комплекс різних порушень в організмі.
- «набутий» означає, що це те, що можна «набути» чи чим можна "заразитися".
- "імунодефіцит" - слово складне. Перша його частина означає, що мова йде про імунну систему людини, а друга - що ця система порушена і не функціонує нормально.

СТИГМА - дослівно "ярлик", "тавро"

співвідношення однієї якості людини з іншою.

- Досить часто наявність стигми призводить до дискримінації
- Стигма знижує об'єктивність оцінки конкретних людей (стигматизованих), а інколи може перешкоджати їх інтеграції в суспільство

Що таке стигма?

- Вчені визначають стигму як певну негативно оцінену суспільством ознаку, яка визначає статус людини та поведінку оточуючих стосовно неї
- Стигма є соціально сконструйованим явищем, яке призводить до знецінення людини

Коли виникла стигма

- Греки придумали термін “стигма” для назви тілесних ознак, які демонстрували щось незвичайне або погане у моральному статусі індивіда.
- Virізани або випечені та тілі людини знаки говорили про те, що їх носій – раб, злочинець, зрадник, тобто людина, яка заплямувала себе ганьбою, той, кого варто уникати, особливо у публічних місцях.
- Зараз цей термін широко використовується, однак вказує на принизливий (ганебний) статус індивіда як такого

Типи стигми

- **Тілесні вади:** різного роду фізичні відхилення

Індивідуальні недоліки характеру, які сприймаються як слабкість волі: судимість, вживання наркотиків, гомосексуалізм, втрата роботи, спроби самогубства ,віл/снід

□

Вроджена стигма раси, національності та релігії, яка може передаватися у спадок і охоплювати всіх членів родини

□

Вербальні прояви стигми

У повсякденному житті ми використовуємо особливі терміни не задумуючись над їх початковим значенням:
каліка, кретин, СПІДозні, турок, даун, шизофренік, зек, селюк, чукча

Причини виникнення стигми

- недостатнє розуміння хвороби; міфи про шляхи передачі ВІЛ; сором;
- - відсутність лікування (або обмежений доступ);
- - безвідповідальність повідомлень у ЗМІ;
- - поширення соціальних страхів та побоювань, а також суспільного осуду, пов'язаних із сексуальністю, хворобами та смертю, вживанням наркотиків

- Стигму щодо ВІЛ/СНІДу можна визначити як знецінення людей, які живуть або асоціюються з ВІЛ.
- У процесі стигматизації ознака ВІЛ-статусу характеризується як така, що дискредитує, є недостойною, вимагає осуду з боку тих, хто її не має, та сорому і страху з боку ВІЛ-позитивних людей.
- Вважається, що люди, які мають ВІЛ, заслуговують на те, що з ними відбулося, через свою поведінку, вчинки.
- Часто ВІЛ/СНІД зображається в засобах масової інформації як „чума ХХІ століття”, „хвороба гомосексуалістів та наркоманів”, що посилює суспільні страхи ще більше.

Прояви внутрішньої стигми

- відчуття власної неповноцінності;
- нездатність будувати відносини з людьми, які не належать до групи;
- страх дискримінації з боку інших людей, у тому числі й необґрунтований;
- негативна думка про людей поза стигматизованою групою;
- почуття безпорадності, браку контролю над ситуацією;
- упевненість, що власна думка й інтереси не мають значення і ні на що вплинути не можуть

Дискримінація

- Дискримінація (лат. *discriminatio*— розрізнення) - обмеження прав частини населення за певною ознакою (раса, вік, стать, національність, релігійні переконання, сексуальна орієнтація, стан здоров'я, рід занять тощо)..

- Дискримінація призводить до несправедливого або упередженого ставлення до людини .
- Наприклад: людина, що живе з ВІЛ, може не отримати медичну допомогу або бути звільненою на підставі ВІЛ-статусу

Наслідки стигми та дискримінації

A

інформаційні
в різних
зонах
освіти
вони
вони
вони

B

своєю
та
вони
пов'язана із
нерівність,
нерівність,
нерівність

B

нерівності (в
соціальній
закріплення
людей,
певних груп
взаємини
ті

ефективнос
, що їхньої
ВІЛ/СНІДом
боротьбу з

Закон України „Про запобігання захворюванню на синдром набутого імунodefіциту (СНІД) та соціальний захист населення” (№ 1972-12, від 19.12.2001р.)

1

- У статті 17 зазначено, що ВІЛ-інфіковані та хворі на СНІД громадяни України користуються всіма правами та свободами, передбаченими Конституцією та законами України, іншими нормативно-правовими актами України.

2

- забороняється відмовляти ВІЛ-інфікованим людям у прийнятті до лікувальних закладів, наданні медичної допомоги, а також здійснювати обмеження їх прав будь-яким іншим чином

Снід, стигма та дискримінація тісно пов'язані між собою

НА ПОВАГУ ДО
ОСОБИСТОСТІ

оскаржувати
неправомірні дії
посадових осіб у
суді

отримати компенсацію
шкоди, завданої
здоров'ю особи, при
зараженні ВІЛ під час
медичних маніпуляцій.

Віл- ІНФІКОВАНІ
МАЮТЬ ПРАВО

ВИСНОВОК

Подолання стигматизації та дискримінації повинно ґрунтуватися на повазі до особистості, її прав і свобод

Підготувала

вчитель Ужгородської ЗОШ І-

ІІІ ст. №8

Джуган Н. В